

Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης
με τίτλο «Προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις
ενωσιακού δικαίου - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2019 (L 305)»

Επισπεύδον Υπουργείο: Υπουργείο Δικαιοσύνης

Στοιχεία επικοινωνίας: Ειδική Νομική Υπηρεσία, Λεωφ. Μεσογείων 96, Τ.Κ 11527, Αθήνα,
Τηλ. 210 7709 660, email: grammateia@justice.gov.gr

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	X
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	

- ¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.
- ² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.
- ³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Οικονομικών.
- ⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υπουργείου Υγείας.
- ⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.
- ⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	<p>Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;</p> <p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση αντιμετωπίζεται το ζήτημα της προστασίας των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου. Τα πρόσωπα που εργάζονται σε έναν δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα ή που έρχονται σε επαφή με έναν τέτοιο φορέα στο πλαίσιο των εργασιακών δραστηριοτήτων τους είναι συχνά αυτά που διαπιστώνουν ενδεχόμενη ή τετελεσμένη βλάβη για το δημόσιο συμφέρον, που ανακύπτει στο πλαίσιο άσκησης των επαγγελματικών τους καθηκόντων. Προβαίνοντας σε αναφορές παραβιάσεων του ενωσιακού δικαίου που είναι επιβλαβείς για το δημόσιο συμφέρον, τα πρόσωπα αυτά ενεργούν ως πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος και ως εκ τούτου συμβάλλουν καθοριστικά στην αποκάλυψη και την πρόληψη τέτοιων παραβιάσεων, καθώς και στη διασφάλιση της κοινωνικής ευημερίας, στην αποτελεσματική και ενιαία εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου, στην τήρηση της αρχής της νομιμότητας, ιδίως από τους δημόσιους φορείς, αλλά και στην προάσπιση του ελεύθερου και ανόθευτου ανταγωνισμού.</p>
2.	<p>Γιατί αποτελεί πρόβλημα;</p> <p>Ο φόβος ή η απειλή αντιποίνων αποθαρρύνει τους δυνητικούς πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος από την αναφορά των υπονοιών τους. Σε αυτό το πλαίσιο, αναγνωρίζεται ολοένα και περισσότερο τόσο σε ενωσιακό όσο και σε διεθνές επίπεδο η σημασία της διασφάλισης ισορροπημένης και αποτελεσματικής προστασίας των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος.</p> <p>Η καθιέρωση ενός αποτελεσματικού πλέγματος προστασίας των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου είναι απαραίτητη για την ενθάρρυνση των προσώπων αυτών να αποκαλύπτουν παραβιάσεις δημοσίου συμφέροντος. Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις τα εν λόγω πρόσωπα απολαμβάνουν σημαντικών εγγυήσεων, κατά τρόπο ώστε αφενός μεν να μην υφίστανται κίνδυνο δίωξης ή επιβολής αντιποίνων, αφετέρου δε τα στοιχεία τους να καθίστανται εμπιστευτικά και προστατευόμενα.</p> <p>Η ενίσχυση της προστασίας των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος συμβάλλει στην πρόληψη και την αποτροπή παραβιάσεων του ενωσιακού δικαίου, και δι' αυτών στην προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος.</p>
3.	<p>Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;</p> <p>- Τους εργαζόμενους του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα (μισθωτοί, μη μισθωτοί, αυτοαπασχολούμενοι, μέτοχοι και πρόσωπα που ανήκουν στο διοικητικό, διαχειριστικό ή εποπτικό όργανο μιας επιχείρησης, περιλαμβανομένων μη εκτελεστικών μελών, καθώς και εθελοντών και αμειβόμενων ή μη αμειβόμενων ασκουμένων).</p> <p>- Τους φορείς του δημόσιου (με την επιφύλαξη του άρθρου 8 της προτεινόμενης ρύθμισης) και του ιδιωτικού τομέα.</p>

- Την Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.).

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης	
4.	<p>Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒</p> <p>Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;</p>
5.	<p>Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας</p>
i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	<p>Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου ενσωματώνει οδηγία της Ε.Ε. η οποία θέτει την υποχρέωση θέσπισης κανόνων με στόχο την εισαγωγή κοινών προτύπων, που διασφαλίζουν ότι οι πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος προστατεύονται αποτελεσματικά. Σύμφωνα με γενική αρχή του ενωσιακού δικαίου, τα κράτη – μέλη διαθέτουν την ευχέρεια να επιλέγουν τον τρόπο ενσωμάτωσης μιας οδηγίας στο εσωτερικό τους. Εν προκειμένω, επελέγη η εν λόγω ρύθμιση να περιβληθεί τον τύπο του τυπικού νόμου, καθώς άλλωστε δεν υπήρχε εξουσιοδοτικό έρεισμα για την έκδοση προεδρικού διατάγματος ή άλλης κανονιστικής πράξης.</p>
ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	<p>Η ενσωμάτωση της εν λόγω οδηγίας δεν δύναται να εισαχθεί με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, δεδομένου ότι αποτελεί καινοφανές κανονιστικό πλαίσιο.</p>
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	<p>Δεδομένου ότι πρόκειται για ενσωμάτωση στο ημεδαπό δίκαιο ευρωπαϊκής οδηγίας δεν αρκεί για την ενσωμάτωσή της η διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων.</p>

Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ✓ ΟΧΙ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	Από τα 27 κράτη – μέλη της Ε.Ε. την Οδηγία έχουν ενσωματώσει μόλις τα 10 και συγκεκριμένα η Κροατία, η Κύπρος, η Δανία, η Γαλλία, η Λετονία, η Λιθουανία, η Ιρλανδία, η Μάλτα, η Πορτογαλία και η Σουηδία.
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☒ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☒ ☐
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;
i) βραχυπρόθεσμοι:	- Η ενθάρρυνση των προσώπων - στα οποία έχει περιέλθει σε γνώση γεγονός ή πληροφορία που συνιστούν ή ενδέχεται να συνιστούν παραβίαση του ενωσιακού δικαίου - να προβούν σε αναφορά στις αρμόδιες προς τούτο αρχές.

ii) μακροπρόθεσμοι:	<ul style="list-style-type: none">- Η καθιέρωση ενός αποτελεσματικού πλέγματος προστασίας των προσώπων, που αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου, ώστε τα πρόσωπα αυτά να ενθαρρύνονται να προβαίνουν σε κρίσιμες αποκαλύψεις δημοσίου συμφέροντος. - Η πρόληψη και η αποτροπή παραβιάσεων του ενωσιακού δικαίου, με τις οποίες νοθεύεται ο ελεύθερος ανταγωνισμός ή βλάπτεται το δημόσιο συμφέρον. - Η εμπέδωση του αισθήματος εμπιστοσύνης όσων επιθυμούν να αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου.
---------------------	--

Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☒ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐
	<p>i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:</p> <p>Πρόκειται για ηλεκτρονική πλατφόρμα, η οποία λειτουργεί στον διαδικτυακό τόπο του δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα, στον οποίο υποβάλλονται οι σχετικές αναφορές.</p> <p>Διασφαλίζει την υποβολή της αναφοράς από τους αναφέροντες με κάθε πρόσφορο μέσο.</p>
	<p>ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:</p>
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐
	Εξηγήστε:
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
	Εξηγήστε:

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης	
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου
Άρθρο	Στόχος
Άρθρο 1	Οριοθετείται ο σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση της προστασίας των προσώπων που υποβάλλουν αναφορές σχετικά με παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου. Ο νόμος μεταφέρει στην ελληνική έννομη τάξη τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης (L 305).
Άρθρο 2	Ορίζεται το αντικείμενο του νομοσχεδίου, το οποίο συνίσταται στην ίδρυση ενός συστήματος εσωτερικής ή εξωτερικής αναφοράς παραβάσεων ενωσιακού δικαίου, στην προστασία των προσώπων που αναφέρουν τις εν λόγω παραβάσεις, στην οργάνωση της διαδικασίας υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης των αναφορών και στις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβάσεως των διατάξεων του παρόντος.
Άρθρο 3	Παρατίθενται οι ορισμοί των εννοιών που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του παρόντος.
Άρθρο 4	Απαριθμούνται οι τομείς του ενωσιακού δικαίου, στους οποίους εφαρμόζεται η προστασία όσων αναφέρουν παραβιάσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2019/1937.
Άρθρο 5	Εισάγονται οι εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής του νόμου για τις αναφορές παραβάσεων, που αφορούν σε ζητήματα άμυνας και ασφάλειας. Επίσης, προβλέπεται ότι οι διατάξεις του νόμου δεν θίγουν την εφαρμογή κανόνων, οι οποίοι ρυθμίζουν ειδικές περιπτώσεις προστατευόμενων πληροφοριών.
Άρθρο 6	Ορίζεται το προσωπικό πεδίο εφαρμογής, δηλαδή το ποια πρόσωπα καταλαμβάνονται από τον μηχανισμό προστασίας, τον οποίο εισάγει η αξιολογούμενη ρύθμιση. Ο κύκλος των προσώπων αυτών είναι ιδιαίτερα ευρύς, με στόχο την επαύξηση της παρεχόμενης προστασίας. Η παρ. 1 προβλέπει ότι η αξιολογούμενη ρύθμιση εφαρμόζεται σε αναφέροντες, που εργάζονται τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα και οι οποίοι, στο πλαίσιο αυτό, έχουν αποκτήσει πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις. Σύμφωνα με την

	<p>υποπερ. αα) της περ. α' της παρ. 1 ο νόμος εφαρμόζεται στα πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα του «εργαζόμενου». Ο νόμος υιοθετεί τον ευρύ ορισμό της έννοιας «εργαζόμενος». Οι υποπερ. αβ) έως αδ) εντάσσουν στο προσωπικό πεδίο εφαρμογής του νόμου και άλλες κατηγορίες προσώπων που, χωρίς να είναι «εργαζόμενοι» υπό την έννοια της υποπερ. αα), είναι πιθανόν κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους να αποκτήσουν πληροφορίες για παραβιάσεις και συνεπώς να καταστούν ευάλωτοι και να εκτεθούν σε διαφόρων μορφών αντίποινα σε περίπτωση που αναφέρουν ή αποκαλύψουν αυτές τις παραβιάσεις. Η παρ. 2 διευκρινίζει ότι η παρεχόμενη προστασία εκτείνεται και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η εργασιακή σχέση του αναφέροντος δεν είναι ενεργή. Στην παρ. 3 προβλέπεται η παροχή προστασίας έναντι αντιποίνων, που ασκούνται όχι μόνον άμεσα κατά των ιδίων των αναφερόντων, αλλά και έμμεσα, κατά α) διαμεσολαβητών, δηλαδή προσώπων, τα οποία υπό οποιαδήποτε ιδιότητα παρέχουν στήριξη και συμβουλές στον καταγγέλλοντα, π.χ οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων, εκπρόσωποι των εργαζομένων ή νομικοί παραστάτες, β) συναδέλφων ή συγγενών των αναφερόντων, γ) νομικών οντοτήτων που ανήκουν στους αναφέροντες, όπως προσωπικές επιχειρήσεις ή νομικά πρόσωπα συμφερόντων τους, ή νομικών οντοτήτων με τις οποίες οι αναφέροντες συνδέονται με εργασιακή σχέση.</p>
<p>Άρθρο 7</p>	<p>Τίθενται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ενεργοποιείται η παροχή προστασίας όσων αναφέρουν παραβιάσεις, προς την κατεύθυνση της ευρύτερης δυνατής προστασίας καθώς και της αποτελεσματικής πρόληψης των παραβιάσεων του ενωσιακού δικαίου. Στο πλαίσιο αυτό, η προστασία του νόμου δεν παρέχεται μόνον όταν αναφέρονται παραβιάσεις που έχουν ήδη διαπραχθεί. Η παρ. 1 προβλέπει ότι οι αναφέροντες δικαιούνται προστασία εφόσον κατά τον χρόνο της αναφοράς είχαν βάσιμους λόγους να θεωρούν ότι οι πληροφορίες που απέκτησαν ήταν αληθείς και ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της αξιολογούμενης ρύθμισης. Οι αναφέροντες προστατεύονται με τους ίδιους όρους στις περιπτώσεις της εσωτερικής αναφοράς, της εξωτερικής αναφοράς και της δημόσιας αποκάλυψης των παραβιάσεων, καθώς και της υποβολής αναφοράς σε όργανα και οργανισμούς της Ένωσης. Στην παρ. 3 προβλέπεται ότι η προστασία του νόμου παρέχεται και στα πρόσωπα που προέβησαν ανώνυμα σε αναφορά ή σε δημόσια αποκάλυψη σχετικά με παραβιάσεις, αλλά στη συνέχεια ταυτοποιήθηκαν και υφίστανται αντίποινα. Τα πρόσωπα αυτά προστατεύονται εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 1, δηλαδή εφόσον κατά τον χρόνο της αναφοράς ή της δημόσιας αποκάλυψης είχαν βάσιμους λόγους να θεωρούν ότι οι πληροφορίες</p>

	τους είναι αληθείς και ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου.
Άρθρο 8	<p>Προβλέπονται τα σχετικά με τον ορισμό Υπεύθυνου Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών (Υ.Π.Π.Α.) στον δημόσιο τομέα. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου, το σύνολο των φορέων του δημοσίου τομέα υποχρεούνται να ορίσουν Υ.Π.Π.Α. σχετικά με παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της αξιολογούμενης ρύθμισης. Η παρ. 2 του άρθρου εισάγει εξαίρεση από τη γενική υποχρέωση της παρ. 1 εξαιρώντας τους φορείς του δημόσιου τομέα που απασχολούν λιγότερους από πενήντα (50) υπαλλήλους. Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση αποσπάσεως ή διαθέσεως υπαλλήλων σε άλλη υπηρεσία, οι τελευταίοι προσμετρώνται στο ενεργητικό της υπηρεσίας ή του δημόσιου φορέα στον οποίο παρέχουν πραγματικά τις υπηρεσίες τους. Στους φορείς αυτούς, η εσωτερική αναφορά υποβάλλεται και παρακολουθείται από τον Υ.Π.Π.Α. του εποπτεύοντος Υπουργείου ή από τον Σύμβουλο Ακεραιότητας, εφόσον υπάρχει. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού με πληθυσμό κάτω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων ή με λιγότερους από πενήντα (50) υπαλλήλους, καθώς και τα εποπτευόμενα από αυτούς νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις δεν υποχρεούνται στον ορισμό Υ.Π.Π.Α. Στην περίπτωση αυτή αρμόδιος ορίζεται ο Υ.Π.Π.Α. του Ο.Τ.Α. β' βαθμού στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου ανήκει ο Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Σύμφωνα με την παρ. 3, ο Υ.Π.Π.Α. έχει τις υποχρεώσεις και τα κωλύματα του ν. 4795/2021 (Α' 62), οι οποίες ισχύουν για τον Σύμβουλο Ακεραιότητας, ως προς την άσκηση των καθηκόντων του. Οι φορείς του δημοσίου τομέα υποχρεούνται να διατηρούν Υ.Π.Π.Α. για δύο (2) ημερολογιακά έτη μετά το έτος κατά το οποίο συμπλήρωσαν τον αριθμό των πενήντα (50) υπηρετούντων. Σύμφωνα με την παρ. 4, σε όλες τις περιπτώσεις ισχύουν για τους Υ.Π.Π.Α. οι υποχρεώσεις του άρθρου 25 και τα κωλύματα διορισμού της παρ. 3 του άρθρου 26 του ν. 4795/2021. Σύμφωνα με την παρ. 5, στους φορείς όπου έχει συσταθεί και πληρωθεί θέση Συμβούλου Ακεραιότητας, καθήκοντα Υ.Π.Π.Α. αναλαμβάνει ο Σύμβουλος Ακεραιότητας, ενώ στους φορείς όπου δεν προβλέπεται θέση Συμβούλου Ακεραιότητας ή προβλέπεται αλλά δεν έχει ακόμη πληρωθεί, οι αρμοδιότητες του Υ.Π.Π.Α. ασκούνται από υπάλληλο της οργανικής μονάδας που είναι αρμόδια για θέματα προσωπικού, παράλληλα με την άσκηση των κύριων καθηκόντων τους. Σύμφωνα με την παρ. 6, για την αποτελεσματικότερη προστασία των αναφερόντων παραβιάσεις του παρόντος νόμου, προβλέπεται και η δυνατότητα απευθείας αναφοράς στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.), παρά την ύπαρξη εσωτερικού διαύλου στον δημόσιο φορέα.</p>

<p>Άρθρο 9</p>	<p>Προβλέπονται τα σχετικά με τον ορισμό Υ.Π.Π.Α. στον ιδιωτικό τομέα. Σύμφωνα με την παρ. 1, οι φορείς ιδιωτικού τομέα που απασχολούν ταυτόχρονα πενήντα (50) ή περισσότερους εργαζόμενους σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4308/2014 (Α' 251) ανεξάρτητα από τη φύση της δραστηριότητάς τους, υποχρεούνται να ορίσουν Υ.Π.Π.Α. σχετικά με παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της αξιολογούμενης ρύθμισης. Ο όρος «ταυτόχρονα» έχει την έννοια της μοναδικής χρονικής στιγμής κατά την οποία πληρούται το όριο των πενήντα (50) εργαζομένων. Με την παρ. 2 ορίζεται ότι οι φορείς του ιδιωτικού τομέα υποχρεούνται να διατηρούν Υ.Π.Π.Α. για δύο (2) ημερολογιακά έτη μετά το έτος κατά το οποίο συμπλήρωσαν τον αριθμό των πενήντα (50) απασχολούμενων. Από τη γενική υποχρέωση ορισμού Υ.Π.Π.Α. εξαιρούνται οι φορείς του ιδιωτικού τομέα που απασχολούν λιγότερους από πενήντα (50) εργαζόμενους. Σύμφωνα με την παρ. 3, προβλέπεται ο προαιρετικός ορισμός Υ.Π.Π.Α. σε επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζόμενους. Στην παρ. 4 ορίζεται η υποχρεωτικότητα καθιέρωσης Υ.Π.Π.Α. σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένους τομείς. Οι φορείς αυτοί είναι συνεπώς υπόχρεοι να καθιερώσουν εσωτερικό δίαυλο αναφοράς ανεξάρτητα από τον αριθμό εργαζομένων που απασχολούν. Σύμφωνα με την παρ. 5, δίνεται η δυνατότητα σε φορείς του ιδιωτικού τομέα με πενήντα (50) έως διακόσιους σαράντα εννέα (249) εργαζόμενους να χρησιμοποιούν κοινούς παραλήπτες αναφορών. Σύμφωνα με την παρ. 6, ο Υ.Π.Π.Α. σε φορέα του ιδιωτικού τομέα ορίζεται για τουλάχιστον ένα ημερολογιακό έτος. Ωστόσο, η θητεία του Υ.Π.Π.Α. μπορεί να τερματιστεί νωρίτερα. Με την παρ. 7 ορίζεται η ιδιότητα του Υ.Π.Π.Α. Με τις παρ. 8 και 9 προσδιορίζονται οι αρχές με βάση τις οποίες εκτελεί τα καθήκοντά του ο Υ.Π.Π.Α. στον φορέα του ιδιωτικού τομέα καθώς και τα κωλύματα ορισμού του. Με την παρ. 10 προβλέπεται η δυνατότητα αναφοράς του αναφέροντος απευθείας στην Ε.Α.Δ. Οι παρ. 11 και 12 καθορίζουν τους εποπτικούς φορείς για την τήρηση της υποχρέωσης των επιχειρήσεων ορισμού Υ.Π.Π.Α. Σύμφωνα με την παρ. 13 προβλέπεται η επιβολή προστίμου για την ενδεχόμενη παραβίαση της υποχρέωσης.</p>
<p>Άρθρο 10</p>	<p>Καθορίζεται η διαδικασία εσωτερικής υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης αναφοράς είτε γραπτώς είτε προφορικώς μέσω τηλεφώνου, ή άλλων συστημάτων φωνητικών μηνυμάτων, ή προσωπικής συνάντησης με τον Υ.Π.Π.Α. και μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η οποία μπορεί να συσταθεί στον διαδικτυακό τόπο του φορέα. Στην παρ. 2 του άρθρου προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες των Υ.Π.Π.Α. σχετικά με τις ενέργειες που απαιτούνται, για να επιληφθούν</p>

	<p>της αναφοράς οι αρμόδιοι φορείς. Διαφορετικά, περατώνουν τη διαδικασία υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Καθορίζεται επίσης η υποχρέωση παρακολούθησης των αναφορών και το καθήκον ενημέρωσης και επικοινωνίας με τον αναφέροντα. Τέλος, οι Υ.Π.Π.Α. σχεδιάζουν και συντονίζουν επιμορφωτικές δράσεις σχετικά με τη δεοντολογία και την ακεραιότητα και συμμετέχουν στη χάραξη εσωτερικών πολιτικών για την ενίσχυση της ακεραιότητας και της διαφάνειας στον φορέα. Σύμφωνα με την παρ. 3, στις περιπτώσεις που ο Υ.Π.Π.Α. ασκεί και άλλα καθήκοντα εντός του φορέα, λαμβάνονται μέτρα προς διασφάλιση της ανεξαρτησίας του και της απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων.</p>
<p>Άρθρο 11</p>	<p>Καθιερώνεται ως εξωτερικός διάυλος αναφοράς η Ε.Α.Δ. και παρατίθενται οι αρμοδιότητες της. Στην παρ. 1 ορίζεται ότι η Ε.Α.Δ. είναι αρμόδια για την παραλαβή και παρακολούθηση των αναφορών, καθώς και για την ενημέρωση των αναφερόντων. Στην παρ. 2 προβλέπεται ότι το προσωπικό της Ε.Α.Δ., το οποίο είναι υπεύθυνο για την παραλαβή και διαχείριση των αναφορών, λαμβάνει εξειδικευμένη εκπαίδευση. Στόχος της επιπλέον εξειδίκευσης είναι η αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων της προτεινόμενης ρύθμισης και η εμπέδωση του αισθήματος εμπιστοσύνης όσων επιθυμούν να αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου. Η παρ. 3 προβλέπει ότι η Ε.Α.Δ. συγκεντρώνει σε ετήσια βάση στατιστικά στοιχεία για τις αναφορές που λαμβάνει. Για τη διασφάλιση της υλοποίησης αυτής της υποχρέωσης, προβλέπεται αντίστοιχη υποχρέωση των φορέων, στους οποίους η Ε.Α.Δ. παραπέμπει τις αναφορές, να της παρέχουν τα σχετικά στοιχεία. Σύμφωνα με την παρ. 4, και στο πλαίσιο των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων του Κοινοβουλίου, η Ε.Α.Δ. υποβάλλει στη Βουλή ετήσια έκθεση στην οποία αποτιμάται η λειτουργία της στο πλαίσιο των διαδικασιών του παρόντος νόμου. Ταυτόχρονα δίνεται η δυνατότητα στην Ε.Α.Δ. να αξιολογεί την διαδικασία σε τακτά χρονικά διαστήματα, που δεν μπορούν να υπερβαίνουν την τριετία, και να την προσαρμόζει λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία της, όπως και την εμπειρία άλλων αρμόδιων αρχών.</p>
<p>Άρθρο 12</p>	<p>Περιγράφονται λεπτομερώς όλα τα στάδια από τα οποία διέρχεται η υποβολή μιας εξωτερικής αναφοράς προς την Ε.Α.Δ., καθώς και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Ε.Α.Δ. και οι αντίστοιχες προθεσμίες. Η εναργής και επισταμένη περιγραφή συμβάλλει στην αποτελεσματική εφαρμογή της διαδικασίας του εξωτερικού διαύλου αναφοράς και ενισχύει το αίσθημα ασφάλειας δικαίου όσων επιθυμούν να υποβάλλουν αναφορές για παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου. Η παρ. 1 αναφέρει τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να</p>

	<p>υποβληθεί η εξωτερική αναφορά. Στην παρ. 2 περιγράφονται οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Ε.Α.Δ. μετά την υποβολή των αναφορών. Η παρ. 3 προβλέπει υποχρέωση της Ε.Α.Δ. προς ανάρτηση, στο διαδικτυακό της τόπο και σε εμφανές σημείο, όλων των πληροφοριών που αφορούν στην υποβολή αναφορών, προκειμένου οι πληροφορίες αυτές να είναι εύκολα προσβάσιμες στους ενδιαφερόμενους. Γνωρίζοντας εκ των προτέρων τα στάδια της διαδικασίας, οι ενδιαφερόμενοι είναι σε θέση να αποφασίζουν συνειδητά εάν θα προβούν σε αναφορά. Η παρ. 4 αναφέρεται στην περίπτωση κατά την οποία μια εξωτερική αναφορά παραλαμβάνεται από φορέα που είναι αναρμόδιος ή από πρόσωπο της Ε.Α.Δ. που δεν είναι υπεύθυνο για τον χειρισμό των αναφορών. Η παρ. 5 περιέχει ειδική μνεία για εμπορικά απόρρητα που περιλαμβάνονται σε υποβληθείσα αναφορά, τα οποία δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται ούτε να αποκαλύπτονται για σκοπούς που υπερβαίνουν το αναγκαίο μέτρο για την ορθή παρακολούθηση της αναφοράς. Στην παρ. 6 προβλέπεται η υποχρέωση συνεργασίας της Ε.Α.Δ. με τους δημόσιους φορείς στους οποίους διαβιβάζεται η αναφορά. Οι φορείς αυτοί οφείλουν να ενημερώνουν την Ε.Α.Δ. για την πορεία της αναφοράς, εντός της προθεσμίας και σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται.</p>
<p>Άρθρο 13</p>	<p>Προβλέπονται οι προϋποθέσεις, που πρέπει να συντρέχουν ώστε τα πρόσωπα, που προβαίνουν σε δημόσιες αποκαλύψεις των παραβιάσεων του ενωσιακού δικαίου, να καταλαμβάνονται από τα εγγυητικά μέτρα και τις προστατευτικές ρυθμίσεις της αξιολογούμενης ρύθμισης. Συγκεκριμένα, τα πρόσωπα, τα οποία καθιστούν πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος διαθέσιμες στο ευρύ κοινό, ενδεικτικά μέσω διαδικτυακών πλατφορμών ή μέσω κοινωνικής δικτύωσης, σε αιρετούς αντιπροσώπους, σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, σε συνδικαλιστικές οργανώσεις ή σε επαγγελματικούς και επιχειρηματικούς οργανισμούς, προστατεύονται έναντι αντιποίνων. Σύμφωνα με την παρ. 1, τα ως άνω πρόσωπα δικαιούνται προστασία εφόσον υπέβαλαν είτε πρώτα αναφορά εσωτερικά στον φορέα του άρθρου 8 ή του άρθρου 9 και εξωτερικά στην Ε.Α.Δ., είτε κατευθείαν εξωτερικά στην Ε.Α.Δ., αλλά δεν ανελήφθη καμία ενδεδειγμένη ενέργεια ως ανταπόκριση στην αναφορά εντός του χρονικού διαστήματος που αναφέρεται στην περ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 10 και στην περ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 12. Ακόμα, δικαιούνται προστασίας τα πρόσωπα που έχουν βάσιμους λόγους να πιστεύουν, ότι η παραβίαση μπορεί να συνιστά κίνδυνο για το δημόσιο συμφέρον, ή όταν υπάρχει κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή κίνδυνος μη αναστρέψιμης βλάβης, ή, σε περίπτωση αναφοράς στην</p>

	<p>Ε.Α.Δ., υπάρχει κίνδυνος αντιποίνων, ή υπάρχει περιορισμένη προοπτική να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά η παραβίαση, λόγω των ιδιαίτερων περιστάσεων της υπόθεσης.</p>
Άρθρο 14	<p>Θεσπίζεται υποχρέωση εμπιστευτικότητας. Ειδικότερα, προκειμένου να διασφαλιστεί η εμπιστευτικότητα της επεξεργασίας των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην αναφορά και η προστασία της ταυτότητας του αναφέροντος, του αναφερομένου και κάθε σχετικού τρίτου προσώπου, προβλέπεται ως κανόνας η μη αποκάλυψη των στοιχείων της ταυτότητάς τους, εκτός αν παρασχεθεί από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο συγκατάθεση. Κατ' εξαίρεση, η ταυτότητα του αναφέροντος αποκαλύπτεται μόνο όταν αυτό συνιστά αναγκαία και αναλογική υποχρέωση που επιβάλλεται από τη νομοθεσία στο πλαίσιο ερευνών ή δικαστικών διαδικασιών, ιδίως προκειμένου να διασφαλιστούν τα υπερασπιστικά δικαιώματα του αναφερομένου που έχει λάβει την ιδιότητα του κατηγορουμένου σε ποινική διαδικασία.</p>
Άρθρο 15	<p>Προβλέπονται τα σχετικά με τη νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικών χαρακτήρα. Στην παρ. 1 ορίζεται ότι κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που διενεργείται στο πλαίσιο λειτουργίας του συστήματος αναφορών συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ [Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ., (L 119)] και τον ν. 4624/2019 (Α' 137). Ο Γ.Κ.Π.Δ. εφαρμόζεται άμεσα με βάση την αρχή της υπεροχής του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατ' εφαρμογή των παρ. 2 και 3 του άρθρου 6 Γ.Κ.Π.Δ. θεσπίζονται στις παρ. 2 επ. ειδικότερες διατάξεις για την προσαρμογή της εφαρμογής των κανόνων του Γ.Κ.Π.Δ.. Οι διαδικασίες που θεσπίζονται και που αφορούν στην παρακολούθηση των αναφορών εξυπηρετούν σκοπό δημοσίου συμφέροντος. Στις παρ. 5 έως 7 λαμβάνονται μέτρα, που περιορίζουν τα δικαιώματα των υποκειμένων και ιδίως εκείνου της ενημέρωσης (παρ. 5) κατά παρέκκλιση από την αρχή της διαφανούς επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων, που προβλέπεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 5 Γ.Κ.Π.Δ.. Σε κάθε περίπτωση, ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται προ της έναρξης της επεξεργασίας να παρέχει στα υποκείμενα των δεδομένων γενική ενημέρωση για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων τους σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 10. Η εφαρμογή της υποχρέωσης λογοδοσίας της παρ. 2 του άρθρου 5 Γ.Κ.Π.Δ. παραμένει ανεπηρέαστη. Ομοίως, διατηρούνται οι</p>

	<p>Λοιπές υποχρεώσεις συμμόρφωσης προς τις επιταγές του Γ.Κ.Π.Δ., που αφορούν τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Τρίτα μέρη μπορούν να εξουσιοδοτηθούν για την παραλαβή αναφορών παραβιάσεων, υπό προϋποθέσεις. Τα ληφθέντα νομοθετικά μέτρα (παρ. 5-7) βασίζονται στις απαιτήσεις της παρ. 2 του άρθρου 23 Γ.Κ.Π.Δ., όπως ερμηνεύονται υπό το πρίσμα του άρθρου 8 και της παρ. 1 του άρθρου 52 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία είναι ειδικότερα σε σχέση προς τα αντίστοιχα των άρθρων 31-35 ν. 4624/2019 (Α' 137). Στην παρ. 7 περιλαμβάνονται ουσιαστικές και διαδικαστικές εγγυήσεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων όλων των εμπλεκόμενων προσώπων και ιδίως της ταυτότητας του αναφέροντος προς αποφυγή αντιποίνων σε βάρος του.</p>
<p>Άρθρο 16</p>	<p>Προβλέπεται η τήρηση αρχείου αναφορών από τους αρμόδιους φορείς. Συγκεκριμένα, στην παρ. 1 ορίζεται ότι οι αρμόδιοι φορείς, ως υπεύθυνοι επεξεργασίας, οφείλουν να συστήσουν και να διατηρούν αρχεία για κάθε αναφορά που παραλαμβάνουν. Τα αρχεία αυτά πρέπει να διακρίνονται από τα αρχεία που τηρεί ο υπεύθυνος επεξεργασίας στο πλαίσιο της απόδειξης της συμμόρφωσής του προς τις απαιτήσεις λογοδοσίας της παρ. 2 του άρθρου 5 Γ.Κ.Π.Δ., όπως π.χ. στην περίπτωση του περιορισμού άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων. Οι δίαυλοι αναφοράς επιτρέπουν την υποβολή γραπτών αναφορών για την υποβολή αυτών ταχυδρομικώς, μέσω κυτίων παραπόνων ή μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας ή την υποβολή προφορικών αναφορών μέσω ειδικής τηλεφωνικής γραμμής ή άλλου συστήματος φωνητικών μηνυμάτων ή αμφοτέρων. Στις παρ. 2, 3 και 4 παρέχεται η νομική βάση της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων μέσω της χρήσης τηλεφωνικής γραμμής ή άλλου συστήματος τηλεφωνικών μηνυμάτων με καταγραφή συνομιλίας ή χωρίς καταγραφή συνομιλίας ή με τη δυνατότητα λήψης και τήρησης μαγνητοφωνημένων πρακτικών για την υποβολή και μεταγενέστερη επεξεργασία της αναφοράς. Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 13 του παρόντος.</p>
<p>Άρθρο 17</p>	<p>Απαγορεύονται τα κάθε μορφής αντίποινα και ενέργειες αντεκδίκησης σε βάρος του αναφέροντος, είτε αυτά προέρχονται από τον εργοδότη είτε από τρίτα πρόσωπα. Εκτός των αντιποίνων που αφορούν τους γενικούς και ειδικούς όρους εργασίας, απαγορεύεται επιπλέον και κάθε άλλη βλαπτική ενέργεια σε βάρος του αναφέροντος στο επαγγελματικό αλλά και στο κοινωνικό του περιβάλλον, που</p>

	σχετίζεται με την αναφορά. Η ενδεικτική περιπτώσιολογία έχει μεταφερθεί αυτούσια από το κείμενο της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας.
Άρθρο 18	<p>Λαμβάνονται μέτρα για την προστασία έναντι αντιπóινων. Συγκεκριμένα, στο εν λόγω άρθρο περιλαμβάνονται διατάξεις που αίρουν την ευθύνη του αναφέροντος για την παραβίαση διατάξεων του ποινικού, διοικητικού ή αστικού δικαίου, οι οποίες κωλύουν την αναφορά του. Η υποκειμενική καλή πίστη, που πρέπει ο αναφέρων να έχει προκειμένου να αίρεται η ευθύνη του δεν αφορά μόνον την αλήθεια του αποκαλυπτομένου γεγονότος, αλλά και την αναγκαιότητα της δικής του αναφοράς ή αποκάλυψης. Τα στοιχεία επί των οποίων εδράζεται η υποκειμενική αυτή κρίση πρέπει από αντικειμενική άποψη να είναι βάσιμα, κατά τον χρόνο της αποκάλυψης, αδιαφόρως αν στη συνέχεια ανασκευάστηκαν ή κατέπεσαν. Όταν η αποκάλυψη είναι αξιόποινη, ο αναφέρων απαλλάσσεται από κυρώσεις, εφόσον βασιμώς θεωρεί ότι η παραβίαση που αποκαλύπτει αφορά αδίκημα βαρύτερο από αυτό που διαπράττει αποκαλύπτοντάς την. Δεν αίρεται η ποινική ευθύνη για αξιόποινη παραβίαση απορρήτων, δηλαδή για την αξιόποινη απόκτηση της πληροφορίας και όχι για την αποκάλυψή της. Η παρ. 3 περιέχει δικονομικές διασφαλίσεις που αποτρέπουν την εξουθένωση του αναφέροντος μέσω δικαστικών αγώνων, μέχρι να διερευνηθεί πρώτα δικαστικά η βασιμότητα της αναφοράς του. Παράλληλα, αναστέλλεται η παραγραφή και διατηρούνται τα δικαιώματα των προσώπων που πλήττονται από την αναφορά. Η παρ. 4 αφορά αναφέροντες, που είναι και οι ίδιοι συμμετοχοί στην αποκαλυπτόμενη παραβίαση που συνιστά ταυτόχρονα και έγκλημα περί την υπηρεσία και επεκτείνει στο διοικητικό και πειθαρχικό πεδίο τα μέτρα επιείκειας που προβλέπονται από τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 263Α ΠΚ.</p>
Άρθρο 19	<p>Προβλέπεται η υπαγωγή των αναφερόντων στις προβλέψεις για παροχή νομικής συνδρομής και ψυχολογικής υποστήριξης, καθώς η διαδικασία της αναφοράς είναι εκτός από πολυέξοδη, ιδιαιτέρως επιβαρυντική για την ψυχική υγεία του αναφέροντος.</p>
Άρθρο 20	<p>Προβλέπεται δικαίωμα αποζημίωσης των αναφερόντων για κάθε είδους αντίποινα και εισάγεται αναστροφή του βάρους αποδείξεως ως προς το ότι κάθε βλάβη, που υπέστησαν αποτελεί αντίποινο για την αναφορά. Πρόκειται για μαχητό τεκμήριο απόδειξης το οποίο ο ιδιωτικός φορέας μπορεί να ανατρέψει αν ισχυριστεί και αποδείξει, για παράδειγμα, ότι η υποβάθμιση του εργαζόμενου δεν οφείλεται στην καταγγελία αλλά στο ότι ο εργαζόμενος δεν είναι αποδοτικός στη δουλειά του. Για τις ζημίες, που υπέστησαν οι αναφέροντες δικαιούνται αποζημίωση κατά τα άρθρα 914 επ. ΑΚ αν ο ζημιώσας</p>

	<p>είναι ιδιώτης και κατά τα άρθρα 104-105 ΕισΝΑΚ αν ο ζημιώσας είναι το Δημόσιο. Ο προσδιορισμός των προσώπων από τα οποία μπορεί να προέρχονται τα αντίποινα και οι ενέργειες αντεκδίκησης δεν έχει αποκλειστικό χαρακτήρα, αλλά ενδεικτικό, καθώς ο κύκλος των εν λόγω προσώπων και πράξεων εξαρτώνται από την συγκεκριμένη κάθε φορά σύνθεση των πραγματικών περιστατικών. Νομικά μέτρα που κρίνονται ως αντίποινα θεωρούνται άκυρα και προβλέπεται δικαίωμα επαναφοράς στην προηγούμενη κατάσταση με την επιφύλαξη ότι αυτό είναι αντικειμενικά δυνατό και δεν καθίσταται δυσανάλογα επαχθές για τον υπόχρεο, όπως στην περίπτωση κατά την οποία η επιχείρηση δεν λειτουργεί λόγω αναστολής των εργασιών της ή στην περίπτωση μεταβολής των οικονομικών συνθηκών.</p>
Άρθρο 21	<p>Τα πρόσωπα κατά των οποίων στρέφεται η αναφορά, έχουν όλα τα νομικά μέσα άμυνας για την προστασία των δικαιωμάτων τους. Προβλέπονται μέτρα προστασίας της ταυτότητας των προσώπων κατά των οποίων στρέφεται η αναφορά, αντίστοιχα με αυτά για την προστασία της ταυτότητας των αναφερόντων. Οι ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται από την παραβίαση των διατάξεων του παρόντος συρρέουν πραγματικά και με τα αδικήματα του ΠΚ, όπως η συκοφαντική δυσφήμιση, η ψευδής καταμήνυση, η ψευδής κατάθεση κ.ά.</p>
Άρθρο 22	<p>Ορίζεται ότι είναι άκυρη κάθε εκ των προτέρων παραίτηση ή περιορισμός των δικαιωμάτων που προβλέπονται από τον παρόντα.</p>
Άρθρο 23	<p>Τυποποιούνται ποινικά η παρεμπόδιση ή η απόπειρα παρεμπόδισης υποβολής αναφοράς, η διενέργεια αντιποίνων και η αποκάλυψη στοιχείων ταυτότητας των αναφερόντων που υπάγονται σε καθεστώς εμπιστευτικότητας.</p>
Άρθρο 24	<p>Στο άρθρο αυτό περιλαμβάνεται το σύνολο των εξουσιοδοτικών διατάξεων για την έκδοση των κανονιστικών πράξεων, που απαιτείται να εκδοθούν για την εφαρμογή του νόμου και την εξειδίκευση περαιτέρω τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων.</p>
Άρθρο 25	<p>Με το άρθρο αυτό προβλέπονται μεταβατικές ρυθμίσεις, προκειμένου να δοθεί στους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα αλλά και στην Ε.Α.Δ., ως εξωτερικό δίαυλο, ο απαιτούμενος χρόνος ώστε να προβούν στις δέουσες ενέργειες βάσει των προβλέψεων της αξιολογούμενης ρύθμισης.</p>
Άρθρο 26	<p>Προβλέπεται η έναρξη ισχύος της αξιολογούμενης ρύθμισης.</p>

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων					
		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου					
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα					
		Άλλο	Με την διευκόλυνση της αποκάλυψης παράνομων συμπεριφορών ενισχύεται η αποτροπή και εν κατακλείδι η πρόληψη των συμπεριφορών αυτών.				
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών					
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών					
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	✘				
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Καθιερώνεται ένα σύστημα διαύλων αναφοράς (εσωτερικών και εξωτερικού) και ένα αποτελεσματικό πλέγμα προστασίας των προσώπων, που αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου, ώστε τα πρόσωπα αυτά να ενθαρρύνονται να προβαίνουν σε κρίσιμες αποκαλύψεις δημοσίου συμφέροντος.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	--------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					
		Υποδομή / εξοπλισμός					
		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκόμενων					
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
Άλλο							

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Αποτυπώνονται στην οικεία έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					

		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν εντοπίζονται κίνδυνοι στις αξιολογούμενες ρυθμίσεις.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις
	<ul style="list-style-type: none"> - Παρ. 1 άρθρου 5 και άρθρο 106 (προστασία ελεύθερου ανταγωνισμού) - Παρ. 1 άρθρου 5 και άρθρο 22 (προστασία της εργασίας) - Άρθρο 7 (εγγυήσεις της ποινής) - Άρθρα 9^Α και 19 (προστασία πληροφοριακής αυτοδιάθεσης, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και απορρήτου επικοινωνίας) - Άρθρο 10 (δικαίωμα αναφοράς) - Άρθρο 20 (παροχή εννόμου προστασίας – προηγούμενη ακρόαση) - Παρ. 1 άρθρου 25 (αρχή του κράτους δικαίου)
25.	Ενωσιακό δίκαιο

☐	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης; - άρθρο 16 (προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα), - άρθρο 50 (δικαίωμα εγκατάστασης), - παρ. 1 άρθρου 53 (δικαίωμα εγκατάστασης), - άρθρο 101 επ. (προστασία ανταγωνισμού), - άρθρο 114 (προσέγγιση νομοθεσιών), - άρθρο 169 (προστασία καταναλωτών), - παρ. 4 άρθρου 325 (καταπολέμηση της απάτης)
☐	Κανονισμός	Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)
☐	Οδηγία	
☐	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	- Άρθρο 6 (δικαίωμα σε δίκαιη δίκη)
☐	Διεθνείς συμβάσεις	

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
	<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>	
☐	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	

☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
	<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>	
☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ: Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	<i>Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης</i>	<i>Υφιστάμενες διατάξεις</i>
	<i>Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση</i>	<i>Καταργούμενες διατάξεις</i>

Ενότητα Η': Έκθεση νομιμότητας

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων
-----	--

Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας
Παρ. 1 άρθρου 24	Υπουργείο Εσωτερικών Διοικητής Εθνικής Αρχής Διαφάνειας Κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός	<ul style="list-style-type: none"> - Προσδιορισμός και εξειδίκευση προσόντων, αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων, καθώς και τρόπου πλήρωσης της θέσης του Υ.Π.Π.Α. στους φορείς του δημοσίου σύμφωνα με το άρθρο 8. - Πρόβλεψη ειδικότερων προσόντων, αρμοδιοτήτων, καθηκόντων και τρόπου πλήρωσης της θέσης του Υ.Π.Π.Α. σε φορείς του δημοσίου τομέα, εφόσον αυτό επιβάλλεται λόγω των οργανωτικών ιδιαιτεροτήτων ή του αντικειμένου του φορέα.
Παρ. 2 άρθρου 24	Υπουργός Δικαιοσύνης Καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός	<ul style="list-style-type: none"> - Προσδιορισμός Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) των επιχειρήσεων που λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων τους εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 9. - Καθορισμός του ύψους του προστίμου της παρ. 13 του άρθρου 9 και των κριτηρίων προσδιορισμού του, καθώς και των ειδικότερων στοιχείων που θα διαβιβάζονται για στατιστικούς λόγους κατά τις παρ. 11 και 12 του ίδιου άρθρου.
Παρ. 3 άρθρου 24	Υπουργός Δικαιοσύνης Υπουργός Οικονομικών Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων	<ul style="list-style-type: none"> - Εξειδίκευση διαδικασίας υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης της αναφοράς σε φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα κατά το άρθρο 10. - Πρόβλεψη για συγκεκριμένους φορείς ειδικής διαδικασίας υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης της αναφοράς, εφόσον αυτό επιβάλλεται λόγω των οργανωτικών ιδιαιτεροτήτων ή του αντικειμένου του φορέα.
Παρ. 4 άρθρου 24		<ul style="list-style-type: none"> - Εξειδίκευση διαδικασίας υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης της αναφοράς σε φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα κατά το άρθρο 10. - Πρόβλεψη για συγκεκριμένους φορείς ειδικής διαδικασίας υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης της αναφοράς, εφόσον αυτό επιβάλλεται λόγω των οργανωτικών ιδιαιτεροτήτων ή του αντικειμένου του φορέα.

<p>Παρ. 5 άρθρου 24</p>	<p>Υπουργός Δικαιοσύνης Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Υπουργός Εσωτερικών Διοικητής Εθνικής Αρχής Διαφάνειας Κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός</p> <p>Υπουργός Δικαιοσύνης Διοικητικής Εθνικής Αρχής Διαφάνειας</p>	<p>- Προσδιορισμός διαδικασίας, η οποία ακολουθείται για τη διαβίβαση της αναφοράς από την Αρχή στους αρμόδιους δημόσιους φορείς, καθώς και της προθεσμίας επικοινωνίας και ενημέρωσης της Αρχής από τους αρμόδιους δημόσιους φορείς για την εξέλιξη της αναφοράς κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 12.</p>
-------------------------	---	---

<p>32. Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων</p>			
Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο
<p>Παρ. 1 άρθρου 24</p>	<p>Απόφαση Υπουργού και Κοινή υπουργική απόφαση</p>	<p>Υπουργείο Εσωτερικών Διοικητής Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (γνώμη) Κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός</p>	<p>- Προσδιορισμός και εξειδίκευση προσόντων, αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων, καθώς και τρόπου πλήρωσης της θέσης του Υ.Π.Π.Α. στους φορείς του δημοσίου σύμφωνα με το άρθρο 8. - Πρόβλεψη ειδικότερων προσόντων, αρμοδιοτήτων, καθηκόντων και τρόπου πλήρωσης της θέσης του Υ.Π.Π.Α. σε φορείς του δημοσίου τομέα, εφόσον αυτό επιβάλλεται λόγω των οργανωτικών ιδιαιτεροτήτων ή του αντικειμένου του φορέα.</p>

Παρ. 2 άρθρου 24	Κοινή υπουργική απόφαση	Υπουργός Δικαιοσύνης Καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός	- Προσδιορισμός Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) των επιχειρήσεων που, λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων τους, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 9.
Παρ. 3 άρθρου 24	Κοινή υπουργική απόφαση	Υπουργός Δικαιοσύνης Υπουργός Οικονομικών Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων	- Καθορισμός του ύψους του προστίμου της παρ. 13 του άρθρου 9 και των κριτηρίων προσδιορισμού του, καθώς και των ειδικότερων στοιχείων που θα διαβιβάζονται για στατιστικούς λόγους κατά τις παρ.11 και 12 του ίδιου άρθρου.
Παρ. 4 άρθρου 24	Κοινή υπουργική απόφαση	Υπουργός Δικαιοσύνης Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Υπουργός Εσωτερικών Διοικητής Εθνικής Αρχής Διαφάνειας Κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός	- Εξειδίκευση διαδικασίας υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης της αναφοράς σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα κατά το άρθρο 10.
Παρ. 5 άρθρου 24	Απόφαση Υπουργού	Υπουργός Δικαιοσύνης Διοικητικής Εθνικής Αρχής Διαφάνειας	- Πρόβλεψη για συγκεκριμένους φορείς ειδικής διαδικασίας υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης της αναφοράς, εφόσον αυτό επιβάλλεται λόγω των οργανωτικών ιδιαιτεροτήτων ή του αντικειμένου του φορέα.

Παρ. 6 άρθρου 24	Κοινή υπουργική απόφαση	Υπουργός Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης	<p>- Προσδιορισμός διαδικασίας, η οποία ακολουθείται για τη διαβίβαση της αναφοράς από την Αρχή στους αρμόδιους δημόσιους φορείς, καθώς και της προθεσμίας επικοινωνίας και ενημέρωσης της Αρχής από τους αρμόδιους δημόσιους φορείς για την εξέλιξη της αναφοράς κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 12.</p> <p>- Προσδιορισμός όρων σύστασης και λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της παρ. 1 των άρθρων 10 και 12.</p>
------------------	-------------------------	---	---